

**VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KAINODAROS TAISYKLIŲ NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2017 m. birželio 28 d. Nr. 1S-95

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 95 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 95 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 101 straipsnio 1 dalies 1 punktu:

1. T v i r t i n u Kainodaros taisyklių nustatymo metodiką (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. šiuo įsakymu patvirtinta Kainodaros taisyklių nustatymo metodika yra taikoma viešojo pirkimo ir pirkimo procedūroms, pradėtoms vykdyti nuo 2017 m. liepos 1 d., išskyrus atnaujinto varžymosi procedūras, vykdomas preliminariųjų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių ar preliminariųjų pirkimo–pardavimo sutarčių, sudarytų iki 2017 m. birželio 30 d., pagrindu;

2.2. šiuo įsakymu patvirtintos Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos III skyriaus nuostatos taikomos nuo 2017 m. liepos 1 d. keičiamoms viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutartims.

3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymą Nr. 1S-21 „Dėl Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

4. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Direktorė

Diana Vilytė

PATVIRTINTA
Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus
2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95

KAINODAROS TAISYKLIŲ NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kainodaros taisyklių nustatymo metodika (toliau – Metodika) vadovaujasi (mažos vertės viešojo pirkimo ar pirkimo atveju – gali vadovautis) perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai (toliau kartu – pirkimo vykdytojas), nustatydami kainodaros taisykles viešojo pirkimo ir pirkimo (toliau kartu – pirkimas) dokumentuose ir viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutartyse (toliau kartu – sutartis).

2. Pagrindinės šioje Metodikoje vartojamos sąvokos:

2.1. **Darbai** – statybos darbai, apibūdinti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, įskaitant prekes (medžiagas, įrenginius ir panašiai) ir (ar) paslaugas.

2.2. **Kainodaros taisyklės** – sutarties kainos apskaičiavimo ir keitimo taisyklės, kurios:

2.2.1. aiškiai ir nedviprasmiškai nustatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje ir kiek įmanoma tiksliau atspindinčios planuojamų įsigyti prekių, paslaugų ir (ar) darbų kainos pokyčius;

2.2.2. dirbtinai neribojančios konkurencijos, nesudarančios skirtingų sąlygų tiekėjams dalyvauti pirkime;

2.2.3. užtikrinančios racionalų lėšų panaudojimą ir pirkimų principų laikymąsi;

2.2.4. numatančios aiškų atsiskaitymą su tiekėju ir užtikrinančios, kad atsiskaitymo su tiekėju metu nekiltų neaiškumų dėl suteiktų prekių, paslaugų ar darbų įkainojimo;

2.2.5. nenustatančios per didelės rizikos pirkimo vykdytojui dėl sutarties kainos padidėjimo arba iš kitos pusės nenustatančios sąlygų tiekėjui veikti jam nepalankiomis sąlygomis.

2.3. **Kintama dalis** – tai kainodaros taisyklėse nurodyta aiškiai apibrėžta kainos dalis, kuri priklauso nuo tam tikro išorinio parametro, kurio reikšmė kiek įmanoma mažiau turėtų priklausyti tiek nuo pirkimo vykdytojo, tiek nuo tiekėjo.

2.4. **Pradinė sutarties vertė** – sutartyje nurodyta vertė, kuri, priklausomai nuo sutarties kainos apskaičiavimo būdo, lygi:

2.4.1. fiksuotos kainos ar fiksuotos kainos su peržiūra atveju – laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, kuri nurodoma atsižvelgiant į visą perkamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų kiekį (apimtį);

2.4.2. fiksuoto įkainio ar fiksuoto įkainio su peržiūra atveju:

2.4.2.1. kai perkamos prekės ir (ar) paslaugos ir preliminarūs kiekiai (apimtys) nurodomi pagal Metodikos 10.2.1 papunkčio nuostatą – laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, apskaičiuotai pagal viršutinę prekių kiekio ir (ar) paslaugų apimties ribą,

2.4.2.2. kai kiekiai (apimtys) nurodomi pagal Metodikos 10.2.2 ir Metodikos 10.2.3 papunkčio nuostatas, taip pat kintamo įkainio, sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo atveju bei fiksuoto įkainio ar fiksuoto įkainio su peržiūra, kai perkami darbai, atveju – lėšų sumai, kurią planuojama skirti pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių, paslaugų ir (ar) darbų įsigijimui.

Nurodant pradinę sutarties vertę, į ją įtraukiama ir ta vertė, kuri gali atsirasti dėl pirkimo dokumentuose ir sutartyje pagal Metodikos 23.1.1 papunktį aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluotos galimybės įsigyti papildomas prekes, paslaugas ir (ar) darbus. Kitos vertės, kurios gali

atsirasti dėl peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo taikymo į pradinę sutarties vertę nėra įtraukiamos;

2.5. **Sutarties kaina** – už prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal sutartį tiekėjo gaunama ekonominė nauda (*pavyzdžiui, tai gali būti tiekėjui faktiškai pagal sutartį sumokama pinigų suma*). Į sutarties kainą turi būti įskaičiuoti visi mokesčiai ir kitos tiekėjo patiriamos su sutarties vykdymu susijusios išlaidos.

2.6. **Sutarties kainos keitimas dėl keičiamų kiekių (apimčių)** (toliau – kiekio (apimties) keitimas) – sutarties kainos pakeitimas, atliekamas dėl dalies perkamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų arba jų kiekio (apimties) atsisakymo, vienu prekių, paslaugų ir (ar) darbų pakeitimo kitomis prekėmis, paslaugomis ir (ar) darbais, papildomų prekių, paslaugų ir (ar) darbų įsigijimo.

2.7. **Sutarties kainos peržiūra** (toliau – peržiūra) – sutarties kainos pakeitimas, atliekamas dėl kainų lygio pokyčio, mokesčių, minimalaus darbo užmokesčio dydžio pasikeitimo bei kitų objektyvių aplinkybių.

3. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas), Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme (toliau – Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymas), Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS SUTARTIES KAINOS APSKAIČIAVIMO BŪDŲ NUSTATYMAS

4. Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje privalo nurodyti, koks sutarties kainos apskaičiavimo būdas yra pasirinktas.

5. Pirkimo vykdytojas, nustatydamas kainodaros taisykles, vadovaujasi šiais sutarties kainos apskaičiavimo būdais:

5.1. Prekių ir (ar) paslaugų pirkimo atveju:

5.1.1. fiksuotos kainos;

5.1.2. fiksuoto įkainio;

5.1.3. fiksuotos kainos su peržiūra;

5.1.4. fiksuoto įkainio su peržiūra;

5.1.5. kintamo įkainio;

5.1.6. sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo;

5.1.7. kitais būdais ir (ar) jų deriniais, nustatytais laikantis Metodikos 2.2 papunktyje įtvirtintų kainodaros taisyklėms taikomų reikalavimų.

5.2. Darbų pirkimo atveju:

5.2.1. fiksuotos kainos;

5.2.2. fiksuoto įkainio;

5.2.3. fiksuotos kainos su peržiūra;

5.2.4. fiksuoto įkainio su peržiūra.

6. Darbų sutartyje kartu įsigyjant ir numatytas prekes ir (ar) paslaugas, jų kainai apskaičiuoti pirkimo vykdytojas gali taikyti sutarties kainos apskaičiavimo būdus, numatytus Metodikos 5.1 papunktyje.

7. Pirkimo vykdytojas pagal sutartį įsigyjamoms skirtingoms pirkimo objekto sudėtinėms dalims gali nustatyti skirtingus sutarties kainos apskaičiavimo būdus.

8. Tais atvejais, kai darbų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 1 metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba fiksuotą įkainį su

peržiūra, o kai paslaugų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 3 metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba fiksuotą įkainį su peržiūra, arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu numatant ir peržiūros sąlygas pagal Metodikos 23.1 papunktį.

Prekių ir (ar) paslaugų sutarčių kainos apskaičiavimo būdai

9. Fiksuota kaina nustatoma, kai tiekėjas rengdamas pasiūlymą turi realias galimybes numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas bei gali prisiimti riziką dėl šių išlaidų dydžio pagal pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose pateiktą informaciją apie perkamą objektą. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuotą kainą:

9.1. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas tiekėjo siūlomos kainos dydis;

9.2. pirkimo vykdytojas įsipareigoja šią kainą sumokėti tiekėjui už visas sutartyje numatytas prekes ir (ar) paslaugas, sumokant visą sutarties kainą iš karto arba dalimis (etapais).

10. Fiksuotas įkainis nustatomas, kai pirkimo vykdytojas iš anksto nežino tikslaus numatomų pirkti prekių kiekio ir (ar) tikslios pagal sutartį teiktinų paslaugų apimtys, tačiau rengdamas pasiūlymą tiekėjas turi realias galimybes iš anksto numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas pirkimo objekto mato vienetui ir gali prisiimti riziką dėl sutarties vykdymo išlaidų pirkimo objekto mato vienetui dydžio.

Pavyzdžiui, kai sudaroma ilgalaikė sutartis dėl tam tikrų paslaugų, pavyzdžiui, remonto, šių paslaugų apimtis priklauso nuo sutarties vykdymo metu iškilančio poreikio, t. y. gedimų ir panašiai. Šiuo atveju sudarant sutartį iš anksto nustatyti fiksuotą kainą galimybių nėra, tačiau sutartyje galima nurodyti paslaugų įkainius, pagal kuriuos pirkimo vykdytojas atsiskaitys su tiekėju.

Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuotą įkainį:

10.1. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas įkainio dydis ar įkainių suma. Jei pirkimo objektas susideda iš sudėtinių dalių ir pirkimo vykdytojas pirsks skirtingus prekių kiekius ir (ar) paslaugų apimtis, vertinant pasiūlymą, vertinama įkainių, padaugintų iš maksimalių ar apytiksliai numatomų įsigyti kiekių ir (ar) apimčių arba lyginamųjų koeficientų, suma (lyginamasis koeficientas turėtų būti suprantamas kaip perkamo objekto sudėtinių dalių kiekio pasiskirstymas). Toks vertinimas turi būti taikomas nepriklausomai nuo to, ar, vadovaujantis Metodikos 10.2 papunkčiu, preliminarūs kiekiai (apimtys) nurodomi vienetais ar suma.

10.2. preliminarūs įsigyjamų prekių kiekiai ir (ar) paslaugų apimtys gali būti nustatomi trimis būdais:

10.2.1. pirkimo dokumentuose ir sutartyje pirkimo vykdytojas nurodo įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei prekių kiekius ir (ar) paslaugų apimtis, nustatydamas jų viršutinę ir apatinę ribas, pavyzdžiui, „nuo x iki y“; „ne mažiau kaip x, bet ne daugiau kaip y“, „z ± q procentų“ ir panašiai. Jeigu yra nurodoma procentinė paklaida „z ± q procentų“, pirkimo vykdytojas turi aiškiai nurodyti ribą, nuo kurios ji skaičiuojama, pavyzdžiui, kiekvienos perkamos prekės, prekių grupės, paslaugos, paslaugų grupės ir panašiai. Jeigu neįmanoma nustatyti apatinės ribos, nurodoma viršutinė riba.

Pavyzdžiui, pirkimo vykdytojas gali numatyti, kad jis įsigis: nuo 1500 iki 2000 vienetų pieštukų; ne mažiau kaip 4000, bet ne daugiau nei 6500 vienetų pieštukų; 3500 vienetų pieštukų ± 30 procentų nuo perkamų pieštukų kiekio.

10.2.2. pirkimo dokumentuose ir sutartyje pirkimo vykdytojas nurodo įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei minimalią ir maksimalią lėšų sumą, kurią planuojama skirti šiame sąraše nurodytų prekių ir (ar) paslaugų įsigijimui, pavyzdžiui, prekių bus perkama minimaliai už 10 000,00 eurų, o maksimaliai – už 15 000,00 eurų. Taip pat gali būti nurodoma procentinė paklaida, pavyzdžiui, 10 000,00 eurų ± 30 procentų. Jeigu neįmanoma nurodyti minimalios planuojamos lėšų sumos,

nurodoma maksimali. Pirkimo vykdytojas gali nurodyti preliminarius prekių kiekius, kurie šiuo atveju nebus laikomi maksimaliais.

10.2.3. pirkimo dokumentuose ir sutartyje pirkimo vykdytojas nurodo įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei maksimalius prekių kiekius ir (ar) paslaugų apimtį ir maksimalią lėšų sumą, kurią planuojama skirti šiame sąraše nurodytų prekių ir (ar) paslaugų įsigijimui. Pirkimo vykdytojas nebegali daugiau pirkti pagal sutartį, kai pasiekiamas bent vienas iš numatytų kriterijų – maksimalūs prekių kiekiai ir (ar) paslaugų apimtys arba planuota maksimali lėšų suma.

Pavyzdžiui, pirkimo vykdytojas nurodo, kad įsigis iki 2000 vienetų pieštukų, iki 5000 vienetų rašiklių, iki 1000 vienetų trintukų, iki 100 vienetų liniuočių, o nurodytoms prekėms skiriama maksimali lėšų suma yra 1 000,00 eurų. Pirkimo vykdytojas nebegalės įsigyti daugiau pieštukų pagal šią sutartį, kai bus pasiektas bent vienas iš kriterijų, t. y. arba jis įsigis 2000 vienetų pieštukų ir daugiau pieštukų pirkti negalės (jis gali įsigyti kitas sąraše nurodytas prekes, kol neišpirks viso nurodyto tam tikros prekės kiekio), arba pasieks 1 000,00 eurų limitą ir daugiau nebegalės pirkti jokių numatytų prekių.

10.3. Sutarties vykdymo metu įsigyjami kiekiai ir (ar) apimtys, taip pat sutarties kaina, kurią pirkimo vykdytojas turės sumokėti tiekėjui, priklauso nuo faktinių užsakymų, t. y. įsigyjami kiekiai ir (ar) apimtys negali viršyti sutartyje pagal Metodikos 10.2 papunkčio taisyklės nustatytos kiekio ir (ar) apimties viršutinės ribos (nurodytos vienetais arba suma), o išpirkti mažesnę kiekį ir (ar) apimtį (tačiau ne mažiau nei nustatyta apatinė riba), pirkimo vykdytojas gali.

11. Fiksuota kaina su peržiūra gali būti nustatoma esant Metodikos 9 punkte nurodytoms sąlygoms bei siekiant lankstesnio vykdymo (ypač ilgesnės trukmės sutartims). Tais atvejais, kai paslaugų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 3 metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatant peržiūros sąlygas pagal Metodikos 23.1 papunktį.

12. Fiksuotas įkainis su peržiūra gali būti nustatomas esant Metodikos 10 punkte nurodytoms sąlygoms bei siekiant lankstesnio sutarties vykdymo (ypač ilgesnės trukmės sutartims). Tais atvejais, kai paslaugų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 3 metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatant peržiūros sąlygas pagal Metodikos 23.1 papunktį.

13. Pirkimo vykdytojas prekių pirkimo atveju, esant poreikiui, gali įsigyti prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių. Apie tokią galimybę turi būti nurodyta tiek pirkimo dokumentuose, tiek sutartyje. Pirkimo vykdytojas prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių gali įsigyti neviršijant 10 procentų:

13.1. tiekėjo pasiūlymo kainos, kai perkamų prekių preliminarūs kiekiai nurodyti pagal Metodikos 10.2.1 papunkčio nuostatą;

Pavyzdžiui, pirkimo objektas – kanceliarinės prekės. Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose, atitinkamai – sutartyje nurodo, kad pirks tušinukus (250 vnt.), pieštukus (230 vnt.), trintukus (230 vnt.), rašalinius parkerius (250 vnt.), segtuvus (500 vnt.) ir ne daugiau kaip 10 procentų prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių. Tiekėjo pasiūlymo kaina už prekių sąraše nurodytas prekes (maksimalius jų kiekius) – 70 000,00 eurų. Sutarties vykdymo metu atsiradus poreikiui įsigyti svarsėlių, įmaučiu ir kitų sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių, pirkimo vykdytojas galės jų įsigyti ne daugiau nei už 10 procentų tiekėjo pasiūlymo kainos (ne daugiau kaip už 7000,00 eurų).

13.2. lėšų sumos, kurią planuojama skirti pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių įsigijimui, kai kiekiai nurodomi pagal Metodikos 10.2.2, 10.2.3 papunkčių nuostatas.

Pavyzdžiui, pirkimo objektas – kanceliarinės prekės. Sutartyje nurodytas įsigyjamų prekių sąrašas, kiekvienos prekės mato vieneto įkainis bei pradinė sutarties vertė – 70 000,00 eurų. Sutarties vykdymo metu atsiradus poreikiui įsigyti sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių

prekių, pirkimo vykdytojas galės jų įsigyti ne daugiau nei už 10 procentų pradinės sutarties vertės (ne daugiau kaip už 7000,00 eurų).

Tiek pirkimo dokumentuose, tiek sutartyje turi būti nurodyta, kad už prekių sąraše nenurodytas, tačiau su pirkimo objektu susijusias prekes bus apmokėta ne didesnėmis nei susitarimo pasirašymo dieną tiekėjo prekybos vietoje, kataloge ar interneto svetainėje nurodytomis galiojančiomis šių prekių kainomis arba, jei tokios kainos neskelbiamos, tiekėjo pasiūlytomis, konkurencingomis ir rinką atitinkančiomis kainomis.

14. Kintamas įkainis *nustatomas, kai perkamų prekių ir (ar) paslaugų rinkos kaina skirtingu laikotarpiu tiesiogiai priklauso nuo aiškiai apibrėžiamos kainos dalies, kuri priklauso nuo tam tikro išorinio parametro, pavyzdžiui, sudarant ilgalaikę sutartį dėl kuro tiekimo, sutartyje galima nustatyti tiesioginę tiekiamo kuro kainos priklausomybę nuo viešai skelbiamų tam tikro laikotarpio naftos kainų rinkoje pokyčius atspindinčius rodiklius – didmeninės kainos ar kainos degalinėje ir kita) arba ši kainos dalis, vadovaujantis teisės aktais, yra nustatoma trečiųjų asmenų (pavyzdžiui, sudarant ilgalaikę sutartį dėl komunalinių atliekų tvarkymo, sutartyje galima nustatyti tiesioginę atliekų tvarkymo, t. y. surinkimo ir išvežimo, kainos priklausomybę nuo savivaldybės sprendimu tvirtinamų komunalinių atliekų tvarkymo įkainių pokyčių).*

Kintamas įkainis susideda iš dviejų dalių – kintamos dalies ir tiekėjo pasiūlyto priedo ir (ar) nuolaidos, kuri skaičiuojama santykinu ar absoliutiniu dydžiu. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius kintamą įkainį:

14.1. pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi nurodyti, kaip apskaičiuojama kintama dalis (*pavyzdžiui, pagal savaitės, mėnesio ar ketvirčio vidurkius ir panašiai*) ir turi nurodyti tiksliai numatomų įsigyti prekių kiekius ir (ar) paslaugų apimtį arba preliminarius prekių kiekius ir (ar) paslaugų apimtį pagal Metodikos 10.2 papunkčio taisykles;

14.2. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas tiekėjo priedo ir (ar) tiekėjo nuolaidos dydis bei, kai tai tikslinga, kintama dalis;

14.3. už prekę ir (ar) paslaugą mokėtina kaina apskaičiuojama prie kintamos dalies pagal kainodaros taisykles pridėdant tiekėjo pasiūlytą priedą ir (ar) atimant nuolaidą.

15. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas nustatomas tada, kai pirkimo vykdytojas negali tiksliai pirkimo dokumentuose apibrėžti pirkimo objekto, o tiekėjas, rengdamas pasiūlymą, neturi realių galimybių iš anksto numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidų ir sutarties sudarymo metu negali prisiimti rizikos dėl tam tikrų sutarties vykdymo išlaidų dydžio.

Pavyzdžiui:

parodų organizatoriui už parodą pirkimo vykdytojas sutartyje numato sumokėti sutarties kainos dalį dėl parodos organizavimo, o kitas faktines išlaidas, susijusias su parodos organizavimu, kurių pirkimo vykdytojas negalėjo numatyti, apmokėti pagal sąskaitas faktūras (parodos ploto nuomos išlaidas, eksponatų transportavimo išlaidas, reklamos išlaidas ir panašiai);

pirkdamas kelionių organizavimo paslaugas, pirkimo vykdytojas sutartyje numato, kad tiekėjo aptarnavimo mokesčiui bus taikomas fiksuoto įkainio sutarties kainos apskaičiavimo būdas (pavyzdžiui, vieno pirkimo vykdytojo darbuotojo kelionės organizavimas kainuos 8,00 eurus). Sutartyje taip pat turi būti numatyta, kad pirkimo vykdytojas apmokės kelionės organizatoriui išlaidas, kurias jis patirs, t. y. už vizą, kelionės draudimą, lėktuvų, traukinių bilietus, gyvenamosios vietos nuomą ir panašiai;

paslaugų teikėjui už kopijavimo aparatų remonto paslaugą pirkimo vykdytojas numato sumokėti fiksuotą sutarties kainos dalį už remonto paslaugą (pvz., valandos įkainis) o kitą sutarties kainos dalį – faktines išlaidas už remontui reikalingas detales, medžiagas, kurių pirkimo vykdytojas negali numatyti, apmokėti pagal tiekėjo pateiktas sąskaitas faktūras.

Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas susideda iš dviejų dalių – tam tikrų tiekėjo faktiškai patiriamų išlaidų, tiesiogiai susijusių su sutarties vykdymu, ir vieno iš Metodikos 5.1.1–5.1.4 papunkčiuose nurodytų sutarties kainos apskaičiavimo būdų. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustatius sutarties vykdymo išlaidų atlyginimą:

15.1. pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi numatyti konkrečias išlaidas (*pavyzdžiui, nuroydamas jų grupes, rūšis, sritis ar panašiai*), įskaitytinas į tiekėjui pagal sutartį mokėtiną kainą. Sutartyje turi būti numatyta, kad pirkimo vykdytojui pareikalavus, tiekėjas privalo per sutartyje nustatytą terminą pateikti išlaidas pagrindžiančius trečiųjų šalių dokumentus. Tiekėjui, vadovaujantis kainodaros taisyklėmis, neturi būti sudėtinga šias išlaidas pagrįsti, o pirkimo vykdytojui neturi būti sudėtinga patikrinti šių išlaidų pagrįstumą. Išlaidas, kurios susijusios su kitomis tiekėjo veiklomis ar tiekėjo veiklomis pagal kitus užsakymus, tiekėjas apmoka pats;

15.2. Pasiūlymo vertinimo metu vertinama tik ta šio kainos apskaičiavimo būdo sudėtinė dalis, kuri nustatyta vadovaujantis Metodikos 5.1.1–5.1.4 papunkčiais.

Darbų sutarčių kainos apskaičiavimo būdai

16. Fiksuota kaina gali būti nustatoma, kai pirkimo vykdytojas gali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimtį. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustatius fiksuotą kainą:

16.1. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas tiekėjo siūlomos kainos dydis. Tiekėjo pasiūlymo kaina turi apimti ir tuos darbus, kurie nors ir nebuvo tiesiogiai nustatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, bet yra būtini sutarčiai įvykdyti, o tiekėjas turėjo ir galėjo juos numatyti ir įvertinti dar iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos;

16.2. pirkimo vykdytojas už visą pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytą pirkimo objektą sumoka tiekėjo pasiūlyme nurodytą kainą, jeigu faktinė pirkimo dokumentuose bei sutartyje pirkimo vykdytojo nurodytų darbų apimtis nesiskiria daugiau kaip 15 procentų, skaičiuojant nuo pradinės sutarties vertės;

Pavyzdžiui, pirkimo dokumentuose ir sutartyje pirkimo vykdytojas nurodo, kad perkami 2000 m vamzdžių klojimo darbai nuo objekto A iki B, už kuriuos tiekėjui bus mokama fiksuota kaina. Darbų vykdymo eigoje paaiškėja, kad realus atstumas nuo objekto A iki B yra 280 m mažesnis ar didesnis, atitinkamai reikia pakloti mažiau ar daugiau vamzdžių, nei numatyta pirkimo dokumentuose ir sutartyje. Šiuo atveju tiekėjui vis tiek turės būti sumokėta sutartyje numatyta fiksuota kaina, nes suma už šių darbų pasikeitusią apimtį nesiekia 15 procentų nuokrypio, skaičiuojant nuo pradinės sutarties vertės.

16.3. jei reikia atsisakyti ir (ar) įsigyti daugiau kaip 15 procentų, skaičiuojant nuo pradinės sutarties vertės, pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų apimtį, visi darbai, viršijantys 15 procentų ribą, turi būti atsisakomi ir (ar) įsigijami taikant kiekio (apimtį) keitimo sąlygas, nurodytas Metodikos III skyriuje. Jeigu pirkimo sutartyje nėra nurodyti tiekėjo siūlomi darbų įkainiai, kuriais remiantis galima apskaičiuoti, ar neviršijama minėta riba, juos nustatant turi būti vadovaujama Metodikos 28 punkte nustatytomis kainodaros taisyklėmis;

16.4. pirkimo vykdytojas gali taikyti ir kitą nei Metodikos 16.2–16.3 papunkčiuose nurodytą 15 procentų nuo pradinės sutarties vertės dydį, jeigu jį nusimato pirkimo dokumentuose ir sutartyje (nenurodžius privalomai taikoma 15 procentų nuo pradinės sutarties vertės riba);

16.5. pirkimo vykdytojas turi suteikti galimybę tiekėjui susipažinti su visa informacija, susijusia su pirkimo objektu ir reikalinga tiekėjo pasiūlymui parengti, taip pat apžiūrėti darbų atlikimo vietą;

16.6. sutartyje turi būti aiškiai nustatyta, kaip su tiekėju bus atsiskaitoma už atliktus darbus (*pavyzdžiui, gali būti nustatomas atsiskaitymas dalimis: procentiškai, etapais ir panašiai*).

Pavyzdžiui, sutartyje nustatyta, kad atsiskaitoma bus procentiškai, per 20 dienų sumokant tam tikrą sutartyje numatytą procentą nuo sutarties kainos, tiekėjui pabaigus atitinkamą etapą: už pirmą etapą mokama 20 procentų nuo sutarties kainos, už antrą – 15 procentų, už trečią – 35 procentai, už ketvirtą – 30 procentų.

17. Fiksuotas įkainis gali būti nustatomas, kai pirkimo vykdytojas negali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimties. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuotą įkainį pirkimo vykdytojas:

17.1. pirkimo dokumentuose turi nurodyti darbų aprašymą, medžiagų specifikacijas ir preliminarias darbų apimtis, o tiekėjai, teikdami pasiūlymus, nurodytus darbus turi įkainoti;

17.2. prieš pirkimo pradžią rengiamuose dokumentuose (*pavyzdžiui, pirkimo komisijos protokole*) turi nusimatyti pradinę sutarties vertę ir vertę, kuri lygi planuojamų įkainių, padaugintų iš preliminarios darbų apimties, sumai;

*Pavyzdžiui, prieš pirkimo procedūrų pradžią pirkimo vykdytojas numato, kad pagal pirkimo dokumentuose nustatytas preliminarias darbų apimtis tiekėjų pasiūlymai neturėtų viršyti 80 000,00 eurų. Ši suma – 80 000,00 eurų – bus naudojama tik vertinant, ar tiekėjų pasiūlytos kainos nėra per didelės, nepriimtinos pirkimo vykdytojui, tačiau sutartyje nenurodoma. Kadangi pirkimo dokumentuose numatyta darbų apimtis yra preliminari, o faktiškai atliktų darbų apimtis gali būti kitokia, pirkimo vykdytojas numato papildomą sumą, pavyzdžiui, prie 80 000,00 eurų prideda 20 000,00 eurų, pirkimo dokumentuose nurodytų darbų įsigijimui. Ši suma - 100 000,00 eurų – bus pirkimo vykdytojo pradinė sutarties vertė (į ją atsižvelgdamas, pirkimo vykdytojas parinks pirkimo būdą). Abi minėtos sumos (80 000,00 eurų ir 100 000,00 eurų) turi būti užfiksuotos prieš pirkimo pradžią rengiamuose dokumentuose (*pavyzdžiui, pirkimo komisijos protokole*).*

17.3. turi suteikti galimybę tiekėjui susipažinti su visa informacija, susijusia su pirkimo objektu ir reikalinga tiekėjo pasiūlymui parengti, taip pat apžiūrėti darbų atlikimo vietą;

17.4. pasiūlymų vertinimo metu vertina įkainių, padaugintų iš preliminarios darbų apimties, sumą;

17.5. sutartyje turi nurodyti darbų įkainius, preliminarias darbų apimtis ir pradinę sutarties vertę. Vykdamas pirkimo sutartį, preliminari darbų apimtis gali kisti (gali būti įsigyta mažiau arba daugiau pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų apimties), tačiau įsigyjant minėtus darbus svarbu neviršyti pradinės sutarties vertės;

Pavyzdžiui, 17.2 papunktyje pateikto pavyzdžio atveju, sutarties vykdymo metu nebus galima viršyti 100 000,00 eurų, t. y. pradinės sutarties vertės, kuri privalo būti nurodyta ir sutartyje.

17.6. turi sumokėti tiekėjui už faktinę atliktų sutartyje numatytų darbų apimtį pagal darbų įkainius, neviršijant pradinės sutarties vertės. Darbų apimtys, viršijančios pradinę sutarties vertę, gali būti įsigyjamoms taikant kiekio (apimties) keitimo sąlygas.

18. Fiksuota kaina su peržiūra gali būti nustatoma esant Metodikos 16 punkte nurodytoms sąlygoms bei siekiant lankstesnio sutarties vykdymo. Tais atvejais, kai darbų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 1 metai, pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi numatyti peržiūros sąlygas pagal Metodikos 23.1 papunktį.

19. Fiksuotas įkainis su peržiūra gali būti nustatomas esant Metodikos 17 punkte nurodytoms sąlygoms bei siekiant lankstesnio sutarties vykdymo. Tais atvejais, kai darbų sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 1 metai, pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi numatyti peržiūros sąlygas pagal Metodikos 23.1 papunktį.

III SKYRIUS SUTARTIES KAINOS KEITIMAS

20. Sutarties kaina gali būti keičiama taikant peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo sąlygas.

21. Susitarimai dėl peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo turi būti įforminti raštu, pagrįsti dokumentais, šalių suderinti ir laikomi sudėtine sutarties dalimi.

22. Pirkimo vykdytojas pradinę sutarties vertę nurodo sudarydamas sutartį. Jeigu sutarties kaina buvo pakeista pagal sutartyje numatytas peržiūros sąlygas, kurios nustatytos vadovaujantis Metodikos 23.1 papunkčio reikalavimais, atitinkamai pakeičiama ir pradinė sutarties vertė ir, taikant peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) sąlygas pagal Metodikos 23.2, 23.3 ir 23.5 papunkčius, atsižvelgiama į pakeistą pradinę sutarties vertę.

Pavyzdžiui, sudarant sutartį pradinė sutarties vertė buvo 1000,00 eurų. Sutartyje buvo nustatytos peržiūros sąlygos dėl kainų lygio pokyčio ir peržiūrėjus pagal šias sąlygas sutarties kaina padidėjo iki 1100,00 eurų. Tokiu atveju atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė (50 procentų) pagal Metodikos 23.2 papunktį turi būti skaičiuojama nuo pakeistos pradinės sutarties vertės –1100,00 eurų (atskiru sutarties kainos pakeitimu įsigyjamų papildomų darbų, paslaugų ar prekių vertė negali viršyti 550,00 eurų).

Peržiūros ir kiekio (apimties) keitimo sąlygos

23. Peržiūra ir (ar) kiekio (apimties) keitimas galimi šiais atvejais (peržiūrai netaikomas Metodikos 23.2 papunktis):

23.1. kai peržiūra ir (ar) kiekio (apimties) keitimas iš esmės nepakeičia sutarties pobūdžio ir, neatsižvelgiant į jų piniginę vertę, iš anksto buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluoti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, nurodant:

23.1.1. taikant kiekio (apimties) keitimą: galimų keitimų apimtį, pobūdį ir aplinkybes, kuriomis tai gali būti atliekama.

23.1.2. taikant peržiūrą:

23.1.2.1. aplinkybes, kurioms atsiradus atliekama peržiūra, taip pat statistinių rodiklių šaltinius, kai peržiūra vykdoma remiantis jų duomenimis;

23.1.2.2. sutarties kainos perskaičiavimo formulę;

Pavyzdžiui, perskaičiavimo formulė gali būti nurodyta ne tik visai kainai ar įkainiui, bet ir jų sudedamosioms dalims, tačiau tokiu atveju svarbu, kad pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose (rengiant pasiūlymo formą, į kurią tiekėjai surašo siūlomas kainas ar įkainius ir pan.) reikalautų tiekėjų nurodyti tokią informaciją, kuri jam perskaičiuojant kainos ar įkainio sudedamąsias dalis leistų turėti aiškias jų reikšmes ir nustatyti jų svarbumą galutinei įkainiui ar kainai.

Perskaičiavimo formulė kainodaros taisyklėse gali būti pateikta tiek matematiniais simboliais, tiek verbaline forma (aprašyta žodžiais).

Sutarties kainą peržiūrint antrą ir vėlesnę kartą, perskaičiavimo formulė yra taikoma ne pradinei sutarties vertei, bet tik neišpirktiems pagal sutartį prekių, paslaugų, darbų kiekiams (apimtims).

23.1.2.3. peržiūros momentą bei dažnumą. Peržiūros momentas gali būti nustatytas arba konkrečia data, arba tam tikru įvykiu, arba šių būdų deriniu;

Pavyzdžiui, sutartyje gali būti nustatyta, kad sutarties kaina peržiūrima kiekvienų metų kovo 1 d., jeigu kainų pokytis, lyginant einamųjų metų sausio mėnesio kainas su praėjusių metų sausio mėnesio kainomis, yra didesnis kaip 5 procentai.

Nustatant peržiūros momentą, reikia įvertinti laiką, kuris būtinas statistinių rodiklių apskaičiavimui ir paskelbimui;

23.1.2.4. momentą, nuo kurio įsigalioja pakeistos sutarties kainos ar įkainiai ir už kurias prekes, paslaugas ir (ar) darbus bus mokama senosiomis kainomis ar įkainiais, o už kurias – pakeistomis (-ais);

23.1.2.5. skirtingas peržiūros taisyklės skirtingoms sutarties objekto sudėtinėms dalims (kai sutarties objektą sudaro skirtingos sudėtinės dalys), jei to reikia.

23.2. kai prireikia iš to paties tiekėjo pirkti papildomų prekių, paslaugų ir (ar) darbų, kurie nebuvo įtraukti į pirminį pirkimą, kai yra visos šios sąlygos kartu:

23.2.1. tiekėjo pakeitimas negalimas dėl ekonominių ar techninių priežasčių (*pavyzdžiui, dėl pagal pirminį pirkimą įsigytos įrangos, paslaugų ar įrenginių pakeičiamumo ir sąveikumo reikalavimų užtikrinimo*) ir dėl to, kad pirkimo vykdytojui sukeltų didelių nepatogumų ar nemažą išlaidų dubliavimą;

23.2.2. atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė neviršija 50, o bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė – 100 procentų pradinės sutarties vertės.

23.3. kai peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo būtinybė atsirado dėl aplinkybių, kurių protingas ir apdairus pirkimo vykdytojas negalėjo numatyti, ir kai yra visos šios sąlygos:

23.3.1. taikant peržiūrą ir (ar) kiekio (apimties) keitimą iš esmės nepakeičiamas sutarties pobūdis;

23.3.2. atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė neviršija 50 procentų, o bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė – 100 procentų pradinės sutarties vertės. Tokiais pakeitimais negali būti siekiama išvengti Viešųjų pirkimų įstatyme ar Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo.

23.4. kai peržiūra ir (ar) kiekio (apimties) keitimas, neatsižvelgiant į jos vertę, nėra esminis pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio 4 dalį ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 97 straipsnio 4 dalį;

23.5. kai tenkinamos visos šios sąlygos kartu:

23.5.1. bendra atskirų sutarties kainos pakeitimų pagal šį punktą vertė neviršija atitinkamų tarptautinio pirkimo vertės ribų;

23.5.2. bendra atskirų sutarties kainos pakeitimų pagal šį punktą vertė neviršija 10 procentų pradinės sutarties vertės prekių ir (ar) paslaugų pirkimo atveju ir 15 procentų – darbų pirkimo atveju;

23.5.3. taikant peržiūrą ar kiekio (apimties) keitimą iš esmės nepakeičiamas sutarties pobūdis.

24. Jeigu atskiru keitimu ir atsisakoma prekių, paslaugų ir (ar) darbų, ir jų įsigyjama papildomai, skaičiuojant, ar nebuvo viršyta Metodikos 23 punkte nurodyta sutarties kainos pakeitimų vertė, atskiro pakeitimo verte laikoma atsisakomų ir papildomai įsigyjamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų suma.

Pavyzdžiui, jei, taikant kiekio (apimties) keitimą, vienu kartu atsisakoma prekių už 20 procentų, o papildomai įsigyjama už 15 procentų, laikoma, kad atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė lygi 35 procentams (20+15=35) (jei prekių būtų tik atsisakoma, atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė būtų lygi 20 procentų, o jei tik įsigyjama papildomai – 15 procentų).

Keičiant prekes, paslaugas ir (ar) darbus, jų vertė skaičiuojama kaip vienu prekių, paslaugų ir (ar) darbų atsisakymas ir papildomų prekių, paslaugų ir (ar) darbų įsigijimas.

25. Jei taikant kiekio (apimties) keitimą prekės, paslaugos ir (ar) darbai keičiami kitomis prekėmis, paslaugomis ir (ar) darbais, tokie prekių, paslaugų ir (ar) darbų pakeitimai neturi pabloginti sutarties rezultato.

Pavyzdžiui, keičiant tiekėjo pasiūlyme nurodytus vieno gamintojo langus į kito gamintojo langus, negali pablogėti triukšmo izoliacija ir panašiai.

26. Jei faktinės aplinkybės neatitinka Metodikos 23 punkte nustatytų sąlygų, kiekio (apimties) keitimas turi būti atliekamas vykdant naują pirkimo procedūrą pagal Viešųjų pirkimų įstatymo arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo reikalavimus.

27. Papildomomis prekėmis, paslaugomis ir (ar) darbais laikomi:

27.1. fiksuotos kainos ar fiksuotos kainos su peržiūra atveju, kai perkamos prekės ir (ar) paslaugos – prekės ir (ar) paslaugos, kurios nebuvo numatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, taip pat pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių kiekiai ir (ar) paslaugų apimtys, viršijančios pirkimo dokumentuose nustatytus kiekius (apimtis). Kai perkami darbai – darbai, kurie nebuvo numatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų apimtys, jeigu jos viršija 15 procentų pradinės sutarties vertės (ar kitą dydį, jei toks buvo numatytas pirkimo dokumentuose ir sutartyje).

Pavyzdžiui, vykdant naujo vandentiekio tiesimo darbus paaiškėja, kad sutartyje numatytų 2500 metrų vamzdžių klojimo darbų nepakanka, kadangi tiesiant vandentiekį buvo būtina aplenkti kelias nenumatytas kliūtis ir pakloti dar 500 metrų vamzdžių. Sutarties kaina, numatyta už 2500 metrų vamzdžių klojimo darbus yra 122 500,00 eurų. Apskaičiuota, kad pakloti 500 metrų vamzdžių kainuos 24 500,00 eurų. Šiuo atveju papildomu darbu būtų laikoma tik ta apimtis, kuri viršija 15 procentų pradinės sutarties vertės, t. y. 125 metrų vamzdžių klojimas.

27.2. fiksuoto įkainio ar fiksuoto įkainio su peržiūra atveju:

27.2.1. perkant prekes ir (ar) paslaugas, tokios prekės ir (ar) paslaugos, kurios nebuvo numatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių ir (ar) paslaugų kiekiai (apimtys), viršijantys viršutinę kiekio (apimties) ribą ir (ar) pradinę sutarties vertę.

27.2.2. perkant darbus, tokie darbai, kurie nebuvo numatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, (pavyzdžiui, pirkimo dokumentuose ir sutartyje buvo numatyta nudažyti 10 m² pločio sieną. Prieš pradėdant dažymo darbus pastebėta, kad siena nėra stabili ir reikia atlikti jos sutvirtinimo darbus. Šiuo atveju papildomu darbu būtų laikomi sienos sutvirtinimo darbai, kuriuos reikia atlikti norint nudažyti sieną), ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų apimtys, viršijančios pradinę sutarties vertę.

27.3. kintamo įkainio atveju – prekės ir (ar) paslaugos, kurios nebuvo numatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių ir (ar) paslaugų kiekiai (apimtis), viršijantys viršutinę kiekio (apimties) ribą ir (ar) pradinę sutarties vertę.

27.4. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo atveju – prekės ir (ar) paslaugos, kurios pagal savo pobūdį gali būti iš anksto apibrėžtos, tačiau nebuvo nurodytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių ir (ar) paslaugų kiekiai (apimtys), viršijantys viršutinę kiekio (apimties) ribą ir (ar) pradinę sutarties vertę. Taip pat konkrečios išlaidos, kurios nebuvo numatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje (*nurodant jų grupes, rūšis, sritis ar panašiai*), ir (ar) pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytos išlaidos, viršijančios viršutinę kiekio (apimties) ribą ir (ar) pradinę sutarties vertę.

Pavyzdžiui, perkant kelionių organizavimo paslaugas, papildomomis paslaugomis būtų laikomos draudimo organizavimo paslaugos ir tiekėjo faktinės išlaidos, patirtos teikiant draudimo organizavimo paslaugas, jei šios paslaugos ir išlaidos nebuvo numatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje.

28. Pirkimo vykdytojas, apskaičiuodamas atsisakomų arba išigyjamų papildomų darbų kainas (keičiant darbus, jų kaina skaičiuojama kaip vienu darbų atsisakymas ir papildomų darbų įsigijimas) pagal kiekio (apimties) keitimo sąlygas, taiko žemiau pateikiamus būdus prioritetine tvarka, t. y. tik nesant galimybės taikyti aukščiau esantį būdą, gali būti taikomas žemiau esantis būdas:

28.1. pritaikant tiekėjo pasiūlyme nurodytus darbų įkainius;

28.2. jei įmanoma, išskaičiuojant kainos dalį iš sutartyje numatyto įkainio, *pavyzdžiui, tinkavimo įkainį išskaičiuojant iš sutartyje numatyto „Tinkavimas, glaistymas, dažymas“ darbo įkainio;*

28.3. pritaikant sutartyje numatytus panašių darbų įkainius. Panašius darbus turi pagrįsti ir nustatyti pirkimo vykdytojas.

Pavyzdžiui, sutartyje numatyti 1 mm storio skardos palangių apskardinimo darbai. Paaiškėjus, kad reikia atlikti papildomus apskardinimo darbus (apskardinti angokraščius ar papildomus parapetus ir panašiai) galima pritaikyti tokį skardinimo įkainį;

28.4. įvertinant pagrįstas tiesiogines (darbo užmokesčio ir su juo susijusius mokesčius, statybos produktų ir įrengimų, mechanizmų sąnaudas) bei netiesiogines (pridėtines, statyb vietės ir pelno) išlaidas pagal šios Metodikos priedo „Tiesioginių ir netiesioginių išlaidų apskaičiavimo taisyklės“ nuostatas.

Kainodaros taisyklių nustatymo
metodikos priedas

TIESIOGINIŲ IR NETIESIOGINIŲ IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO TAISYKLĖS

Išlaidos		Atsisakomi darbai	Papildomai įsigijami darbai
Tiesioginės išlaidos	Darbo užmokestis	Darbo užmokesčio sąnaudos negali būti mažesnės už pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo ¹ (toliau – Rekomendacijos) numatytą resursų poreikį ir nustatytas kainas, kartu įvertinant pridėtines išlaidas, kurios negali būti mažesnės kaip 30 procentų, skaičiuojant nuo darbo užmokesčio sumos.	Darbo užmokesčio sąnaudos negali būti didesnės už papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą resursų poreikį ir nustatytas kainas, kartu įvertinant pridėtines išlaidas, kurios negali būti didesnės kaip 30 procentų, skaičiuojant nuo darbo užmokesčio sumos.
	Statybos produktai ir įrengimai	Statybos produktų ir įrengimų kaina nustatoma: - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį bei gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose numatytą statybos produktų ir įrengimų kainą; - jei taikant Rekomendacijas statybos produktų ir įrengimų kainos negalima nustatyti, ji turi atitikti pasiūlymo pateikimo momentu galiojusią vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų	Statybos produktų ir įrengimų kaina negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos jiems įsigyti ir yra nustatoma: - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą statybos produktų ir įrengimų kainą. - jei taikant Rekomendacijas statybos produktų ir įrengimų kainos negalima nustatyti, ji negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos statybos produktams ir įrenginiams įsigyti ir negali būti

Išlaidos	Atsisakomi darbai	Papildomai įsigijami darbai
	<p>kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje);</p> <p>- tais atvejais, kai kitų ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas galima gauti tik realiu laiku (t. y. pasiūlymai neteikiami praėjusiam laikotarpiui), statybos produktų ir įrengimų kaina gali būti nustatoma pagal galiojančią vidutinę rinkos kainą, įvertinus kainos pokytį nuo pasiūlymų pateikimo pabaigos iki atsisakomų darbų momento. Kainos pokytis vertinamas naudojant Lietuvos statistikos departamento skelbiamus statistikos rodiklius.</p>	<p>didesnė už vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje).</p> <p>Į tiekėjo patiriamas išlaidas neįtraukiamos pridėtinės išlaidos.</p>
	<p>Mechanizmai</p> <p>Mechanizmų kaina nustatoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš mechanizmų kainos, nustatytos pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiame Rekomendacijose numatytą mechanizmų kainą; - jei taikant Rekomendacijas mechanizmų kainos negalima nustatyti, ji turi atitikti pasiūlymų pateikimo momentu galiojusią vidutinę rinkos kainą, kuri apskaičiuojama pagal atsisakomų statybos produktų ir įrengimų vidutinės rinkos kainos nustatymo taisyklės. 	<p>Mechanizmų kaina negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos sąnaudos papildomiems darbams atlikti ir yra nustatoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą mechanizmų kainą; - jei taikant Rekomendacijas mechanizmų kainos negalima nustatyti, ji negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos mechanizmams įsigyti ir negali būti didesnė už vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų mechanizmų

Išlaidos		Atsisakomi darbai	Papildomai įsigyjami darbai
			kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje). Į tiekėjo patiriamas išlaidas neįtraukiamos pridėtinės išlaidos.
Netiesioginės išlaidos	Pridėtinės išlaidos	Pridėtinės išlaidos negali būti mažesnės už pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose numatytą dydį ir skaičiuojamos tik nuo darbo užmokesčio sumos.	Pridėtinės išlaidos negali būti didesnės už papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą dydį ir skaičiuojamos tik nuo darbo užmokesčio sumos.
	Statybvietės išlaidos	Statybvietės išlaidos negali būti mažesnės už sutartyje nurodytas statybvietės išlaidas, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, statybvietės išlaidos neturi būti mažesnės kaip 9 procentai nuo statybos darbų skaičiuojamosios kainos.	Statybvietės išlaidos negali būti didesnės už sutartyje nurodytas statybvietės išlaidas, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, statybvietės išlaidos neturi būti didesnės kaip 9 procentai nuo statybos darbų skaičiuojamosios kainos.
	Pelno dydis	Pelno dydis turi būti ne mažesnis kaip 5 procentai nuo tiesioginių ir pridėtinių išlaidų sumos.	Pelno dydis turi būti ne didesnis kaip 5 procentai nuo tiesioginių ir pridėtinių išlaidų sumos.

¹ Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo yra registruojamos ir skelbiamos valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro tvarkomame Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre. Valstybės įmonei Statybos produkcijos sertifikavimo centrui Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. D1-492 yra pavesta registruoti ir skelbti nustatyta tvarka parengtas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo.